

19. KONFERENCJA

METODY ZAGOSPODAROWANIA OSADÓW ŚCIEKOWYCH

30 WRZEŚNIA - 2 PAŹDZIERNIKA 2025 r.

10:30

Reforma przepisów dotyczących zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych obowiązująca od 14 stycznia 2026 r. - strategiczne wyzwania dla przedsiębiorstw wod-kan

Jędrzej Bujny, BUJNY – Prawo dla ekosystemu

Wejście w życie:

15 stycznia 2026 r., 29 stycznia 2022 r.

zobacz:

§ 3

oczekuje

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA ⁽¹⁾

z dnia 31 grudnia 2021 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie komunalnych osadów ściekowych ⁽²⁾

Na podstawie [art. 96 ust. 13](#) ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779, 784, 1648 i 2151) zarządza się, co następuje:

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W trakcie prac nad dokumentem przyjętym przez kierownictwo resortu środowiska pn. *Strategia postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi na lata 2019-2022*, przeprowadzono wstępne rozpoznanie w zakresie potrzeby zmiany rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. poz. 257). Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie prowadzonych kontroli zidentyfikował następujące problemy:

- 1) utrudnienia w dokonywaniu oceny wymogu ustabilizowania komunalnych osadów ściekowych spowodowane brakiem określenia w przepisach dopuszczalnej (granicznej) zawartości związków organicznych w komunalnych osadach ściekowych;
- 2) pomijanie obowiązku przebadania każdej partii osadów ściekowych, przed stosowaniem na powierzchni ziemi;
- 3) słaby mechanizm kontroli nad warunkami stosowania komunalnych osadów ściekowych spowodowany brakiem wymogu prowadzenia badań przez laboratoria akredytowane;
- 4) różne rozumienie, a co za tym idzie różne wykonywanie czynności, które wiążą się z wprowadzaniem osadów do gruntu (rozlewanie, wstrzykiwanie, przyorywanie, przykrywanie ziemią);
- 5) utrudnienia w wykorzystywaniu najnowszych technik badawczych;
- 6) rozbieżności w zakresie oznaczania i wykrywania liczby żywych jaj pasożytów jelitowych *Ascaris sp.*, *Trichuris sp.*, *Toxocara sp.*, w komunalnych osadach ściekowych, z powodu mało dokładnego/precyzyjnego opisu metodyki referencyjnej.

„Możliwość stosowania komunalnych osadów ściekowych na powierzchni ziemi jest uzależniona od spełnienia przez tego rodzaju odpady określonych parametrów fizyko-chemicznych.

*Z analizy przepisów oraz problemów z ich stosowaniem, zgłaszanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wynika, że istnieje możliwość **doprecyzowania** przepisów w celu **zwiększenia kontroli** nad warunkami stosowania komunalnych osadów ściekowych.”*

Co **już** się zmieniło:

I. zmiana tytułu: z „w sprawie komunalnych osadów ściekowych” na „w sprawie **stosowania** komunalnych osadów ściekowych”;

Uwaga: zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28 uo przez stosowanie komunalnych osadów ściekowych rozumie się „rozprowadzanie komunalnych osadów ściekowych na powierzchni ziemi lub wprowadzanie ich do gleby”.

Cel: doprecyzowanie

BUJNY

Co **już** się zmieniło:

II. w § 4 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

*"3. Warunkiem stosowania komunalnych osadów ściekowych w postaci mazistej i ziemistej jest ich równomierne rozprowadzenie na powierzchni gruntu i **wymieszanie z glebą**.
4. Czynności, o których mowa w ust. 2 i 3, wykonuje się nie później niż następnego dnia po przetransportowaniu komunalnych osadów ściekowych na nieruchomość gruntową, na której mają być stosowane.";*

W poprzednim brzmieniu było: „**wprowadzenie do gruntu**”

Cel: doprecyzowanie vs dowolność interpretacyjna

„Przepis § 1 pkt 2 projektu rozporządzenia zmieniającego wprowadza zmianę w § 4 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie komunalnych osadów ściekowych. Wskazanie, że osady stosowane na powierzchni ziemi miesza się z glebą, wynika z faktu, że obowiązujące brzmienie tego przepisu wprowadza dowolność interpretacyjną. Dlatego też za zasadne uznano doprecyzowanie, jakie czynności wiążą się z wprowadzaniem do gruntu.

Aktualnie często rolnicy wykorzystują ten przepis, nie dokonując jednoczesnego rozprowadzenia na powierzchni ziemi i zmieszania z glebą. Wydłużający się czas wykonania tych czynności powoduje znaczne uciążliwości odorowe dla okolicznych mieszkańców.”

Co **już** się zmieniło:

III. w § 5 w ust. 2:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

*"Badania metodami referencyjnymi komunalnych osadów ściekowych przeznaczonych do stosowania przeprowadza się z częstotliwością zależną od obciążenia oczyszczalni ścieków, wyrażonego równoważną liczbą mieszkańców w rozumieniu art. 86 ust. 3 pkt 2 **ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne** (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 i 2368 oraz z 2022 r. poz. 88), nie rzadziej niż:",*

Cel: wskazanie poprawnego odesłania do nowej ustawy.

BUJNY

Co się zmieni:

w § 2:

I. Poszerzenie katalogu warunków stosowania koś na gruntach;

Art. 96 ust. 4 uo: *Stosowanie komunalnych osadów ściekowych jest możliwe, jeżeli są one **ustabilizowane** oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnych osadów ściekowych na zagniewanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub życia i zdrowia ludzi.*

II. Zmiana w zakresie jednostek, które mogą wykonywać badania koś – *de lege lata* warunkiem stosowania koś jest wykonywanie przez ich wytwórcę badań, o których mowa w § 5 i 6, w tym pobieranie próbek, w laboratoriach, o których mowa w art. 147a Poś

2) w § 2:

+ a) w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

"8) osady te zostały poddane obróbce z zastosowaniem co najmniej jednego z wymienionych procesów:

a) beztlenowego, jeżeli w jego wyniku zawartość substancji organicznej w tych osadach zostanie zredukowana o co najmniej 38% lub był prowadzony w temperaturze powyżej 34°C przez co najmniej 12 dni,

b) tlenowego, jeżeli był prowadzony przez co najmniej 25 dni, przy czym do tego okresu wlicza się czas, w jakim zachodziły procesy w części tlenowej reaktora biologicznego,

c) tlenowego, jeżeli był prowadzony przez co najmniej 10 dni w temperaturze powyżej 40°C,

d) chemicznego, z wykorzystaniem wapna w dawce co najmniej 0,25 kg wapna na 1 kg s.m. osadów ściekowych,

e) humifikacji, przez leżakowanie osadu co najmniej 90 dni lub suszenie powodujące dezaktywację biologiczną przy wilgotności osadu poniżej 30%."

+ b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Warunkiem stosowania komunalnych osadów ściekowych jest wykonywanie przez ich wytwórcę badań, o których mowa w § 5 i § 6, w akredytowanym laboratorium w rozumieniu art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2021 r. poz. 1344) lub w laboratorium posiadającym certyfikat systemu zarządzania jakością obejmujący procedurę badania komunalnych osadów ściekowych.";

„Zmiana brzmienia § 2 ust. 5 ma za zadanie wyeliminowanie problemu zidentyfikowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w trakcie cykli kontrolnych wskazujących, że badania komunalnych osadów ściekowych przekazywanych do stosowania na gruncie wykonują laboratoria, które nie posiadają akredytacji, a posługują się jedynie certyfikatem systemu zarządzania jakością. W ocenie GIOŚ obecnie uzyskiwane wyniki badań nie zawsze są rzetelne, chociażby w zakresie parametru zawartości żywych jaj pasożytów. Może to być przyczyną zagrożenia dla środowiska, a także życia i zdrowia ludzi.

Celem zwiększenia kontroli nad warunkami stosowania komunalnych osadów ściekowych zaproponowano, aby badania były prowadzone przez laboratoria akredytowane.”

Co się zmieni:

w § 5 w ust. 2:

III. Zmiana częstotliwości dokonywania badań koś:

IV. Zmiana załącznika określającego metody referencyjne badań koś:

- *„Zmiana powyższa zapewni większą czytelność i spójność (...);*
- *„(...) wprowadzono zmianę doprecyzowującą, która zapewni większą czytelność wskazania wymaganej metody badawczej (...)”*

Badania metodami referencyjnymi komunalnych osadów ściekowych przeznaczonych do stosowania przeprowadza się z częstotliwością zależną od obciążenia oczyszczalni ścieków, wyrażonego równoważną liczbą mieszkańców w rozumieniu [art. 86 ust. 3 pkt 2](#) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687), nie rzadziej niż:

- 1) raz na sześć miesięcy - przy równoważnej liczbie mieszkańców do 10 000;
- 2) raz na cztery miesiące - przy równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 10 000 do 100 000;
- 3) raz na dwa miesiące - przy równoważnej liczbie mieszkańców ponad 100 000.

+ b) pkt 1-3 otrzymują brzmienie:

- "1) raz na sześć miesięcy - przy równoważnej liczbie mieszkańców do 2000;
- 2) raz na trzy miesiące - przy równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2000 do 10 000;
- 3) raz na dwa miesiące - przy równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 10 000 do 100 000;"

+ c) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

- "4) raz na miesiąc - przy równoważnej liczbie mieszkańców ponad 100 000.";

+ 5) [załącznik nr 4](#) do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

3	Strata przy prażeniu suchej masy osadu (zawartość związków organicznych w suchej masie osadu)	prażenie w temperaturze 550°C, ważenie (metoda wagowa, zawartość związków organicznych wylicza się z ubytku na wadze po wyprażeniu w temperaturze 550°C, substancja organiczna stanowi różnicę masy przed prażeniem i po prażeniu)
4	Zawartość azotu ogólnego	mineralizacja w środowisku kwaśnym z dodatkiem katalizatora (metoda Kjeldahla)
5	Zawartość azotu amonowego	destylacja amoniaku lub ekstrakcja roztworem chlorku potasu i oznaczenie metodą miareczkową lub spektrofotometryczną
6	Zawartość fosforu ogólnego	mineralizacja do fosforu (V) i oznaczanie spektrofotometryczne lub optyczna spektrometria emisyjna z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-OES), lub spektrometria mas z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-MS)
7	Zawartość wapnia i magnezu	mineralizacja mieszaniną kwasów i oznaczanie metodą miareczkową lub spektrometrią atomową, lub optyczna spektrometria emisyjna z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-OES), lub spektrometria mas z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-MS)

3	Strata przy prażeniu suchej masy osadu	prażenie w temperaturze 550°C, ważenie
4	Zawartość azotu ogólnego	mineralizacja w środowisku kwaśnym z dodatkiem katalizatora
5	Zawartość azotu amonowego	destylacja amoniaku i oznaczenie metodą miareczkową lub spektrofotometryczną
6	Zawartość fosforu ogólnego	mineralizacja do fosforu (V) i oznaczenie spektrofotometryczne lub atomowa spektrometria emisyjna z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-OES)
7	Zawartość wapnia i magnezu	mineralizacja mieszaniną kwasów i oznaczenie metodą miareczkową lub spektrometrią atomową, lub atomowa spektrometria emisyjna z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-OES)

Przepis przejściowy

Próbki partii komunalnych osadów ściekowych pobrane **przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia** mogą być badane zgodnie z przepisami dotychczasowymi, a wyniki badań tych próbek zachowują ważność przez okres **roku** od dnia ich pobrania.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie powoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
--	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także bezpośredniego wpływu na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne.
--	---

Omówienie wpływu	Przewiduje się bezpośredni wpływ regulacji na środowisko naturalne, gdyż wprowadzone zmiany wpłyną korzystnie na jakość środowiska gruntowo-wodnego. Zwiększenie kontroli nad zawartością szkodliwych organizmów w komunalnych osadach ściekowych może mieć potencjalny pozytywny wpływ na zdrowie ludzi poprzez zwiększenie bezpieczeństwa stosowania osadów.
------------------	--

*„Przepisy będą bardziej
precyzyjne i łatwiejsze do
stosowania.”*

BUJNY

Dyskusja

The image features a blurred background of a group of people in a meeting or conference. The word "Dyskusja" is overlaid in large, bold, black text, centered horizontally and vertically. The background is a warm, yellowish-brown color, suggesting a professional or academic setting.

Dziękuję za uwagę

Zapraszam do kontaktu

kontakt@jedrzejbujny.pl | 502 305 117

dr Jędrzej Bujny | radca prawny

